

คำวินิจฉัยของ นายอุระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๓/๒๕๕๕

วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายธนิต จันทะยาสาคร) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๓๕๖/๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ)

ข้อเท็จจริงได้ความว่า กองทุนรวมเกมมาแคปปีตอล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยจดทะเบียนเป็นกองทุนรวม ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อซื้อและรับโอนสินทรัพย์ของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ต่าง ๆ ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินกิจการได้ และทรัพย์สินถูกนำออกขายเพื่อการชำระบัญชี กองทุนรวมเกมมาแคปปีตอล มีบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณ จำกัด เป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทน บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณ จำกัด เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด โดยเดิมใช้ชื่อว่า “บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณอินเวสเมนต์ จำกัด” ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทจัดการกองทุนรวมมีอำนาจจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ จำกัด (มหาชน) เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชน จำกัด มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจประเภทเงินทุนหลักทรัพย์ โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย

นายธนิต จันทะยาสาคร ได้ลงนามเป็นลูกค้าซื้อขายหลักทรัพย์ และสัญญาแต่งตั้งตัวแทนและนายหน้าเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์ และคำขอเปิดบัญชีทรองจ่ายเงินเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์โดยแต่งตั้งและมอบอำนาจให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ จำกัด (มหาชน) กระทำการเป็นตัวแทนและหรือเป็นนายหน้าซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน หลักทรัพย์แทนจำเลย โดยยอมเสียดอกเบี้ยหากผิดนัดชำระราคาหรือผิดนัดชำระหนี้ใด ๆ ทั้งนี้ นับแต่วันที่ผิดนัดหรือถือได้ว่าผิดนัดเป็นต้นไปอันเป็นเหตุ

ให้มีหนี้ค้างชำระอยู่กับบริษัทในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมสูงสุดตามประกาศของบริษัท และตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่ง ณ วันที่ทำสัญญาเท่ากับร้อยละ ๒๑ ต่อปี

นายธนิต จันทะยาสาคร ได้มีคำสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ จำกัด (มหาชน) ซื้อหลักทรัพย์ (หุ้น) ระหว่างเดือนกรกฎาคม ๒๕๓๘ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๓๘ และระหว่างเดือนมกราคม ๒๕๓๙ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๓๙ รวมเป็นเงินจำนวน ๕,๓๗๑,๔๐๘.๔๓ บาท

นอกจากเป็นหนี้ซื้อขายหลักทรัพย์แล้ว นายธนิต จันทะยาสาคร ยังมีหนี้อันเกิดจากการขาดทุนจากขายหลักทรัพย์อีก เป็นเงินจำนวน ๘๘๘,๕๔๖.๒๒ บาท เมื่อรวมหนี้จากการขายหลักทรัพย์ขาดทุนด้วย จะเป็นเงินจำนวน ๖,๓๗๐,๙๕๔.๖๕ บาท

เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ กองทุนรวมเกมม่าแคปปิตอล ได้ทำสัญญาซื้อสินทรัพย์สินเชื่อธุรกิจ ซึ่งเป็นสิทธิเรียกร้องตามสัญญาสินเชื่อ สัญญากู้ ทรสารหนี้ และสิทธิเรียกร้องอื่น ๆ ของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ต่าง ๆ ที่ถูกระงับการดำเนินการตามคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินการได้ ซึ่งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ได้ดำเนินการขายทรัพย์สินของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์รวมทั้งของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ จำกัด (มหาชน) ที่มีต่อนายธนิต จันทะยาสาคร โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

นายธนิต จันทะยาสาคร ไม่ชำระหนี้ให้แก่กองทุนรวมเกมม่าแคปปิตอล ในฐานะผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องได้ติดตามทวงถามหลายครั้ง แต่นายธนิต จันทะยาสาคร เพิกเฉย กองทุนรวมเกมม่าแคปปิตอล จึงเป็นโจทก์ฟ้องนายธนิต จันทะยาสาคร เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ให้ชำระหนี้เป็นเงินจำนวน ๖,๓๗๐,๙๕๔.๖๕ บาท ปรากฏตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๓๘๖/๒๕๔๕

จำเลยยื่นคำให้การว่า สัญญาซื้อสินทรัพย์ สินเชื่อธุรกิจของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟฯ ที่โจทก์ในฐานะผู้ซื้อมีต่อจำเลย กับ ปรส. ในฐานะผู้ขาย ซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้น โจทก์มิใช่ผู้ถูกโต้แย้งสิทธิ จึงไม่มีอำนาจฟ้อง และการซื้อขายสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นการกระทำที่อยู่นอกวัตถุประสงค์ของโจทก์

พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๐ กล่าวคือ มาตรา ๒๗ ของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ เป็นบทบัญญัติที่ให้บุคคลหรือนิติบุคคลที่เข้าประมูลซื้อสินทรัพย์ได้รับการยกเว้นไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ และมาตรา ๓๐ ที่ระบุให้ ปรส. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทนบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการและนำสินทรัพย์ออกขาย นั้นเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองและเป็นการเลือกปฏิบัติ รวมทั้งเป็นความไม่เสมอภาคทางกฎหมาย

จำเลยยื่นคำโต้แย้งต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ทำนองเดียวกับคำให้การว่า มาตรา ๓๐ ของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ที่ระบุให้ ปรส. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทนบริษัทที่ถูกระงับกิจการและนำทรัพย์สินออกขาย เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรอง และการที่พระราชกำหนดฯ มิได้ระบุถึงการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีเป็นการออกกฎหมายที่ให้สิทธิแก่บุคคลหรือนิติบุคคลที่เข้าซื้อทรัพย์สิน เป็นความไม่เสมอภาคทางกฎหมาย และเป็นการเลือกปฏิบัติและเป็นการจำกัดสิทธิของจำเลย จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญขอให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิเคราะห์คำร้องของจำเลยซึ่งขอให้ศาลส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๐ นั้นปรากฏว่า ศาลรัฐธรรมนูญยังไม่เคยมีคำวินิจฉัยบทมาตราดังกล่าว จึงมีหนังสือถึงสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อดำเนินการส่งคำร้องพร้อมสำนวนของจำเลยในคดีนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีดังกล่าวอยู่ในบังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง จึงส่งความเห็นตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และแจ้งคำสั่งให้สำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อแจ้งศาลแพ่งกรุงเทพใต้ทราบ

คดีมีปัญหาว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า “การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า “สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ โดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง”

มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการองค์การเห็นว่า บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการใด ไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินงานได้ ให้รายงานรัฐมนตรีทราบ และให้คณะกรรมการองค์การมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสองคนมีอำนาจเข้าดำเนินการแทนบริษัทนั้นได้ทุกประการและทำการชำระบัญชีบริษัท กับให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของบริษัทนั้น โดยให้ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการแจ้งเป็นหนังสือให้บริษัทนั้นทราบ และให้กรรมการของบริษัทนั้นพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ โดยให้ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และให้

ปิดประกาศการแต่งตั้งคณะกรรมการไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของบริษัทนั้น กับทั้งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

ประธานกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือบุคคลอื่นใดปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งแทนบริษัทนั้นหรือคณะกรรมการได้

ในการดำเนินงานของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง การใดที่บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยบริษัทจำกัด หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด กำหนดอำนาจและหน้าที่ให้เป็นของที่ประชุมใหญ่ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของรัฐมนตรี

การขายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชีของบริษัทนั้นให้เปิดประมูลโดยเปิดเผย หรือแข่งขันราคาตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และให้องค์การได้รับค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละหนึ่งของราคาที่ยขายได้

การชำระบัญชีของบริษัท ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี และการใดที่เป็นอำนาจและหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของรัฐมนตรี”

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๕๐ ศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ วินิจฉัยไว้แล้วว่าพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มาตรา ๑๐ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ร. ในการแต่งตั้งคณะกรรมการเข้าดำเนินการแทนบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการที่ไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินการ โดยให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งมีอำนาจเข้าดำเนินการแทนบริษัทนั้นได้ ทุกประการและทำการชำระบัญชีบริษัทกับให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของบริษัทนั้น โดยให้ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวแล้ว ให้กรรมการของบริษัทนั้นพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ โดยให้ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น กำหนดให้ประธานกรรมการมอบหมายให้กรรมการหรือบุคคลอื่นปฏิบัติการแทนบริษัทหรือคณะกรรมการได้ และในการดำเนินงานของคณะกรรมการ นั้น การใดที่บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยบริษัทจำกัด หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดกำหนดอำนาจหน้าที่ให้เป็นของที่ประชุมใหญ่ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของรัฐมนตรี นอกจากนี้ยังได้กำหนดวิธีการขายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชี และในการชำระบัญชีให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี และการใดที่เป็นอำนาจและหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของบริษัท โดยมีผลเป็นการจำกัดเสรีภาพในการดำเนินการของบริษัททั้งโดยคณะกรรมการของบริษัทและผู้ถือหุ้นของบริษัทเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง และเป็นเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ซึ่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง นั้น การจำกัดเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

อย่างไรก็ดี แม้พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐ จะเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง แต่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๕๐ วรรคสอง ก็ได้บัญญัติเงื่อนไขของการจำกัดเสรีภาพดังกล่าวต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ... ฯลฯ ซึ่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ก็เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคสองกำหนดไว้ โดยเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเนื่องจากมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นบทบัญญัติที่ไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพของบุคคลและมาตรา ๓๐ มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการโดยคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๕๐ จึงไม่พิจารณาวินิจฉัยซ้ำอีก

คงมีปัญหาคือต้องพิจารณาวินิจฉัยเพียงว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

มีข้อพิจารณาก่อนเกี่ยวกับคำโต้แย้งของผู้ร้องกรณีพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ซึ่งตามคำโต้แย้งของผู้ร้อง สรุปได้ว่า การที่ ปรส. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทนสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินการ ต่อมาได้นำทรัพย์สินของสถาบันการเงินที่ถูกปิดกิจการออกขายนั้น เป็นกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ และการที่พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ระบุให้ ปรส. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทนบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการและนำทรัพย์สินออกขาย เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่บัญญัติรับรองไว้

ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเห็นว่า ผู้ร้องโต้แย้งบทบัญญัติตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า จึงมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัยเฉพาะข้อความในมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า

เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ มิได้มีข้อความใดที่เป็นการรับรองสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เนื่องจากสิทธิและเสรีภาพที่เป็นเรื่องเฉพาะมีบัญญัติอยู่ในมาตราอื่นของรัฐธรรมนูญนี้แล้ว จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่า มีบทบัญญัติของกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามบทมาตราดังกล่าวได้

เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ได้มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓๘-๓๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๓ ไว้แล้วว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ซึ่งเป็นบทบัญญัติหลักการทั่วไปที่รับรองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยตามที่ได้มีบัญญัติในมาตราต่าง ๆ ของรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งโดยชัดแจ้ง และโดยปริยาย รวมทั้งสิทธิและเสรีภาพที่รับรองไว้โดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่า ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมายทั้งปวง โดยบทบัญญัติมาตรา ๒๗ มิได้มีข้อความใดที่รับรองสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เนื่องจากสิทธิและเสรีภาพที่เป็นเรื่องเฉพาะมีบัญญัติอยู่ในมาตราอื่นของรัฐธรรมนูญนี้แล้ว จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่า บทบัญญัติใด ของกฎหมายใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ จึงไม่พิจารณาวินิจฉัยซ้ำอีก

สำหรับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติรับรองความเสมอภาคของบุคคล บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ เพศ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้

สำหรับปัญหาที่ว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่ นั้น

พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากเมื่อปี ๒๕๕๐ ประเทศไทยประสบปัญหาเศรษฐกิจและการเงินอย่างรุนแรง สถาบันการเงินจำนวนมากไม่สามารถดำเนินกิจการได้ รัฐบาลมีความจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินและฟื้นฟูสถานะการดำเนินการของสถาบันการเงินบางแห่งที่ประสบปัญหาไม่สามารถดำเนินกิจการไปได้ตามปกติ และคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ของสถาบันการเงินเพื่อเรียกความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินกลับคืนมา สมควรกำหนดมาตรการในลักษณะของการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินอย่างเป็นระบบตามแนวทางสากล และจัดตั้งองค์การของรัฐขึ้นเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินมาตรการดังกล่าว เพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงิน ตลอดจนช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ที่สุจริตของสถาบันการเงิน พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การ ในกรณี queคณะกรรมการองค์การเห็นว่า บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการใดไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินงานได้ ให้รายงานรัฐมนตรีทราบ และให้คณะกรรมการองค์การมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสองคน คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการแทนบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการได้ทุกประการและทำการชำระบัญชีบริษัทกับให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของบริษัทนั้น โดยให้ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น มาตรา ๓๐ วรรคห้า เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการที่จะดำเนินการขายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชีของบริษัท การขายทรัพย์สินให้กระทำโดยวิธีประมูลโดยเปิดเผยหรือแข่งขันราคากันตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ตลอดจนอัตราค่าธรรมเนียมที่องค์การจะได้รับ

ที่ต้องดำเนินการ โดยคณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า ประกอบมาตรา ๓ โดยไม่ชักช้า และไม่ต้องดำเนินการตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการที่จะแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินและฟื้นฟูสถานะการดำเนินการของสถาบันการเงินบางแห่งที่ประสบปัญหาไม่สามารถดำเนินกิจการได้ตามปกติและคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ของสถาบันการเงิน เป็นมาตรการของการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่เป็นระบบและเป็นไปตามแนวทางสากล เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่มีปัญหาและที่กระทรวงการคลังได้มีคำสั่งให้ระงับการดำเนินกิจการ โดยทั่วไป ใช้กับสถาบันการเงินที่มีปัญหา

ทุกสถาบันโดยเสมอกัน มิได้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลหรือนิติบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่าง
ในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ฯลฯ แต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน
พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

นายอูระ หวังอ้อมกลาง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ